

6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Οικολογίας
Οικολογική Έρευνα στην Ελλάδα: τάσεις, προκλήσεις και εφαρμογές
4-7 Οκτωβρίου 2012 Πανεπιστημιούπολη Ιλίου, Αθήνα

Η παρακολούθηση της άγριας ζωής στον Εθνικό Δρυμό Σαμαριάς – Λευκά Όρη

Ε. Περουλάκη, Μηχανικός Περιβάλλοντος MSc
Α. Μπαρνιάς, Δασολόγος MSc
Δρ. Π. Λυμπεράκης, Πρόεδρος ΔΣ ΦΔΕΔΣ

Λευκά Όρη

- Τα Λευκά Όρη καταλαμβάνουν ~ 40% του Ν. Χανίων
- Περισσότερες 50 βουνοκορφές με υψόμετρο > 2000m
- Το υψηλότερο σημείο των Λευκών Ορέων βρίσκεται στην κορυφή «Πάχνες» (2453m)
- Επιπλέον σημαντικό χαρακτηριστικό του ανάγλυφου της περιοχής είναι τα πολλά φαράγγια

© A. Sakoulis

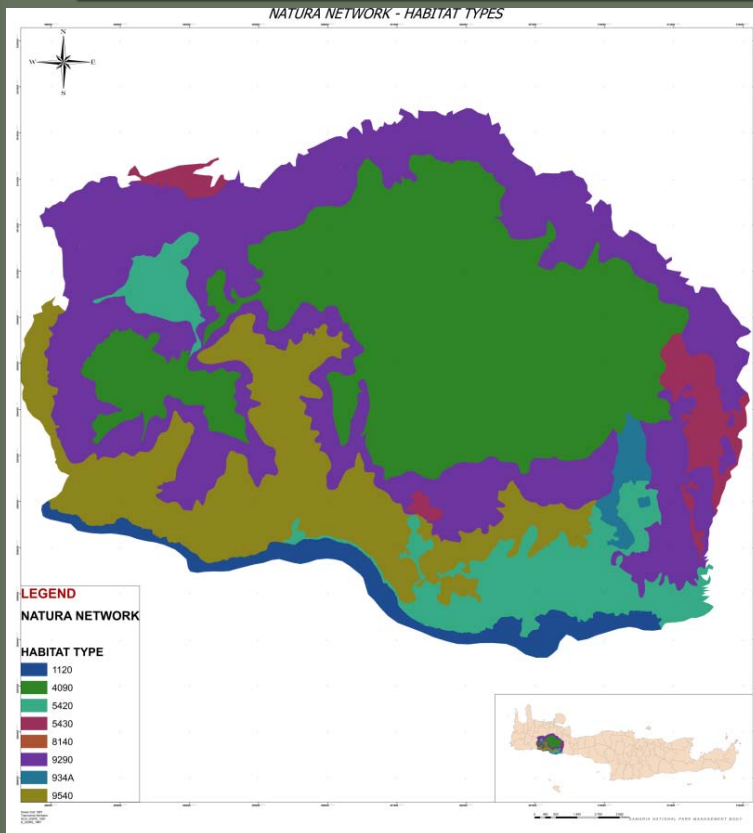

Λευκά Όρη- Βιοποικιλότητα

- 178 από τα 1.734 είδη χλωρίδας στην Κρήτη είναι ενδημικά & ~50% των ενδημικών ειδών της Κρήτης απαντώνται στα Λευκά Όρη
- 24 είδη χλωρίδας είναι ενδημικά των Λευκών Ορέων
- 32 είδη θηλαστικών έχουν καταγραφεί στα Λευκά Όρη, με την κρητική μυγάλη (*Crociodura zimmermanni*) να είναι το μοναδικό ενδημικό είδος
- 3 είδη αμφίβιων, 11 είδη ερπετών & περίπου 200 είδη πουλιών συναντώνται στην ΠΠ

Λευκά Όρη— Είδη οικοτόπων

- 1120:** Λιβάδια Ποσειδωνίας (*Posidonion oceanicae*)
- 4090:** Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους
- 5420:** Φρύγανα από *Sarcopoterium spinosum*
- 5430:** Ενδημικά φρύγανα από *Euphorbio-Verbascion*
- 8140:** Λιθώνες της Ανατολική Μεσογείου
- 9290:** Δάση με *Cupressus* (*Acero-Cupression*)
- 934A:** Ελληνικά δάση πρίνου
- 9540:** Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου (*Pinus halepensis*)

Λευκά Όρη - Εθνικές & Διεθνείς Διακρίσεις

- Εθνικό Πάρκο
- Εθνικός Δρυμός
- Καταφύγιο Άγριας Ζωής
- Τόπος Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους
- Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Προστατευόμενων Περιοχών, Συμβούλιο της Ευρώπης
- Απόθεμα της Βιόσφαιρας, UNESCO, “MAB”
- Βιογενετικό Απόθεμα, Συμβούλιο της Ευρώπης
- Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (IBA)
- Περιοχή του Δικτύου NATURA 2000

(GR4340008 (SCI): ΛΕΥΚΑ ΟΡΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΖΩΝΗ &

GR4340014 (SPA): ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΣΑΜΑΡΙΑΣ – ΦΑΡΑΓΓΙ ΤΡΥΠΗΤΗΣ- ΨΙΛΑΦΙ- ΚΟΥΣΤΟΓΕΡΑΚΟ)

Eurosite

Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Σαμαριάς

Νόμοι ίδρυσης: Ν 2742/1999 & Ν 3044/2002

Στόχος: Η διατήρηση του φυσικού & ανθρωπογενούς περιβάλλοντος & η υποστήριξη της τοπικής αειφορικής ανάπτυξης.

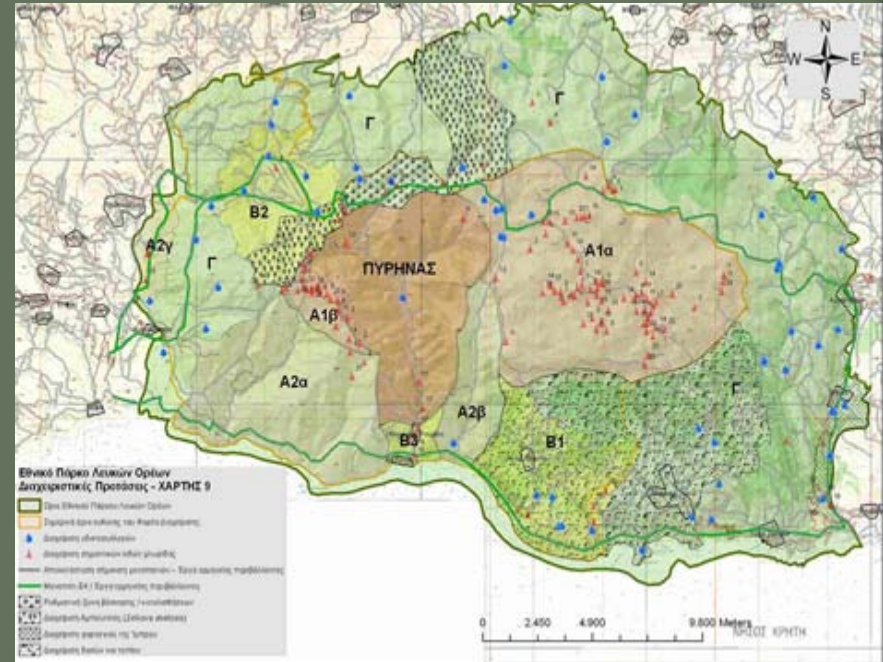

Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Σαμαριάς

Περιοχή αρμοδιότητας: ~58.400 ha

Ζώνες Διαχείρισης

- Περιοχή Προστασίας της Φύσης: Φαράγγι Σαμαριάς
- Ζώνες Διατήρησης Οικοτόπων & Ειδών (Α1)
- Ζώνες Διατήρησης Οικολογικού Τοπίου (Α2)
- Ζώνες Διαχείρισης Παραδοσιακού Τοπίου (Β)
- Ζώνη Διαχείρισης Φυσικών Πόρων (Γ)

Αρμοδιότητες του Φορέα Διαχείρισης

- Παρακολούθηση περιβαλλοντικών παραμέτρων
- Έλεγχος της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας
- Μελέτες, έρευνα & έργα για την προστασία της περιοχής
- Περιβαλλοντική ενημέρωση & εκπαίδευση
- Προώθηση, οργάνωση & εφαρμογή οικοτουριστικών προγραμμάτων
- Χορήγηση σήματος ποιότητας σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ΠΠ

Χρηματοδοτικό Πλαίσιο: ΕΣΠΑ 2007-2013
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη”

Παρακολούθηση Ειδών & Οικοτόπων – Χρονική Εξέλιξη

ΕΡΓΑΛΕΙΑ

- ΕΠΜ ΛΟ, 2009
- Διαχειριστικό Σχέδιο ΛΟ, 2009
- Μελέτη & Εγκατάσταση Μόνιμων ΔΕ στα ΛΟ για Καταγραφή Αλλαγών Βιοποικιλότητας, 2009

↓

Αρχική μελέτη - υπολογισμοί για τις ανάγκες
καταγραφής & παρακολούθησης στα ΛΟ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

- ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΦΥΣΗ 2000
- ΤΔΦΠ, ΥΠΕΚΑ
- ΕΠΠΕΡΑΑ

↓

Τελικός Καθορισμός υποέργων
Σύνταξη Τεχνικού Δελτίου Πράξης & Υποβολή στο ΕΠΠΕΡΑΑ

Παρακολούθηση Ειδών & Οικοτόπων – Χρονική Εξέλιξη

Έγκριση ΤΔΠ & Ένταξη στο «ΕΠΠΕΡΡΑ» ΕΣΠΑ, 2007-2013

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ
ΤΔΦΠ, ΥΠΕΚΑ & ΕΠΠΕΡΑΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΠΔ 60/2007 & ΠΔ 118/2007

**Προετοιμασία τευχών δημοπράτησης (πλαίσιο διαγωνισμού,
τεχνικές προδιαγραφές & πλαίσιο υπογραφής σύμβασης)**

Προέγκριση από ΕΠΠΕΡΑΑ

Δημοσίευση διακηρύξεων (ΣΙΜΔΡ, ΦΕΚ, Ελ. Τύπος, Επιμελητήρια, ιστοσελίδα ΦΔ)

Παρακολούθηση Ειδών & Οικοτόπων – Χρονική Εξέλιξη

Σύσταση Επιτροπών Διαγωνισμών

Διενέργεια Διαγωνισμών – Αξιολόγηση 3 σταδίων (τυπικά προσόντα, τεχνική προσφορά, οικονομική προσφορά)

Ανακήρυξη Αναδόχων

Προέγκριση τευχών συμβάσεων από ΕΠΠΕΡΑΑ

Υπογραφή Συμβάσεων & Έναρξη υλοποίησης Έργων

Παρακολούθηση Ειδών & Οικοτόπων

«Καταγραφή & Παρακολούθηση των τύπων οικοτόπων & των ειδών χλωρίδας της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ & των άλλων προστατευόμενων ειδών»

- Παρακολούθηση 14 τύπων οικοτόπων & 30 ειδών χλωρίδας
- Χρονική διάρκεια: έως τέλος 2015
- Αρχικός προϋπολογισμός: 339.000€
- Στάδιο εξέλιξης: προέγκριση σύμβασης από Διαχειριστική Αρχή ΕΠΠΕΡΑΑ

Παρακολούθηση Ειδών & Οικοτόπων

«Καταγραφή & Παρακολούθηση ειδών πανίδας της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ & άλλων προστατευόμενων ειδών και οικοτόπων»

- Παρακολούθηση του τύπου οικοτόπου 8310 & ειδών χερσαίων μαλακίων, χερσαίων αρθρόποδων, αμφιβίων, ερπετών, χειρόπτερων, μικροθηλαστικών
- Χρονική διάρκεια: έως τέλος 2015
- Αρχικός προϋπολογισμός: 247.000€
- Στάδιο εξέλιξης: έλεγχος δικαιολογητικών κατακύρωσης

Crocidura zimmermanni
Φωτογρ.: cretan beaches.com

Rhinolophus hipposideros

Παρακολούθηση Ειδών & Οικοτόπων

«Καταγραφή & παρακολούθηση των πτηνών της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ & άλλων προστατευόμενων ειδών»

- Παρακολούθηση 118 ειδών ορνιθοπανίδας
- Χρονική διάρκεια: έως τέλος 2015
- Αρχικός προϋπολογισμός: 191.000€
- Στάδιο εξέλιξης: έλεγχος δικαιολογητικών κατακύρωσης

Gyraetus barbatus

Φωτογρ.: www.nigeldennis.com

Aquila chrysaetos

Φωτογρ.: www.sdafp.info

Παρασκευή 5/10/2012

Παρακολούθηση Ειδών & Οικοτόπων - Αυτεπιστάσια

Πειραματικές επιφάνειες – Ταΐστρες αρπακτικών πουλιών

1. Θέση Αράδαινα - επιφάνεια ~4,5 στρ.
2. Θέση Γρε Λέσκα - επιφάνεια ~7,5 στρ.

Χρηματοδοτικό Πλαίσιο:
Πράσινο Ταμείο, 2011

1. Αράδαινα

2. Γρε Λέσκα

Παρακολούθηση Ειδών & Οικοτόπων - Αυτεπιστασία

«Μελέτη παρακολούθησης του πληθυσμού & των οικολογικών απαιτήσεων του κρητικού αιγάγρου στα ΛΟ με επακόλουθες διαχειριστικές προτάσεις», 2009

«Μίσθωση ελικοπτέρου για τις ανάγκες της καταγραφής και παρακολούθησης του πληθυσμού του Κρητικού Αιγάγρου (*Capra aegagrus cretica*)»

- Χρονική διάρκεια: έως τέλος 2015
- Αρχικός προϋπολογισμός: 45.000 €
- Στάδιο εξέλιξης: προετοιμασία τευχών δημοπράτησης

Φωτογρ.: ΜΦΙΚ

Παρακολούθηση Ειδών & Οικοτόπων - Αυτεπιστασία

Τοποθέτηση Αυτόματων Φωτογραφικών Καμερών

- Προμήθεια 20 καμερών Ltl-5210A (12MP)
- Απόσταση ανίχνευσης: 20m
- Γωνία ανίχνευσης: 100°
- Χρόνος ενεργοποίησης: 1s
- Δυνατότητα λήψης εικόνας & βίντεο
- Χρόνος αναμονής: 3 μήνες

Χρηματοδοτικό Πλαίσιο:
Πράσινο Ταμείο, 2011

Παρασκευή 5/10/2012

Παρακολούθηση Ειδών & Οικοτόπων - Αυτεπιστάσια

Κάμερες - Καταγραφές

Capra aegagrus cretica

Martes foina

Capra aegagrus cretica

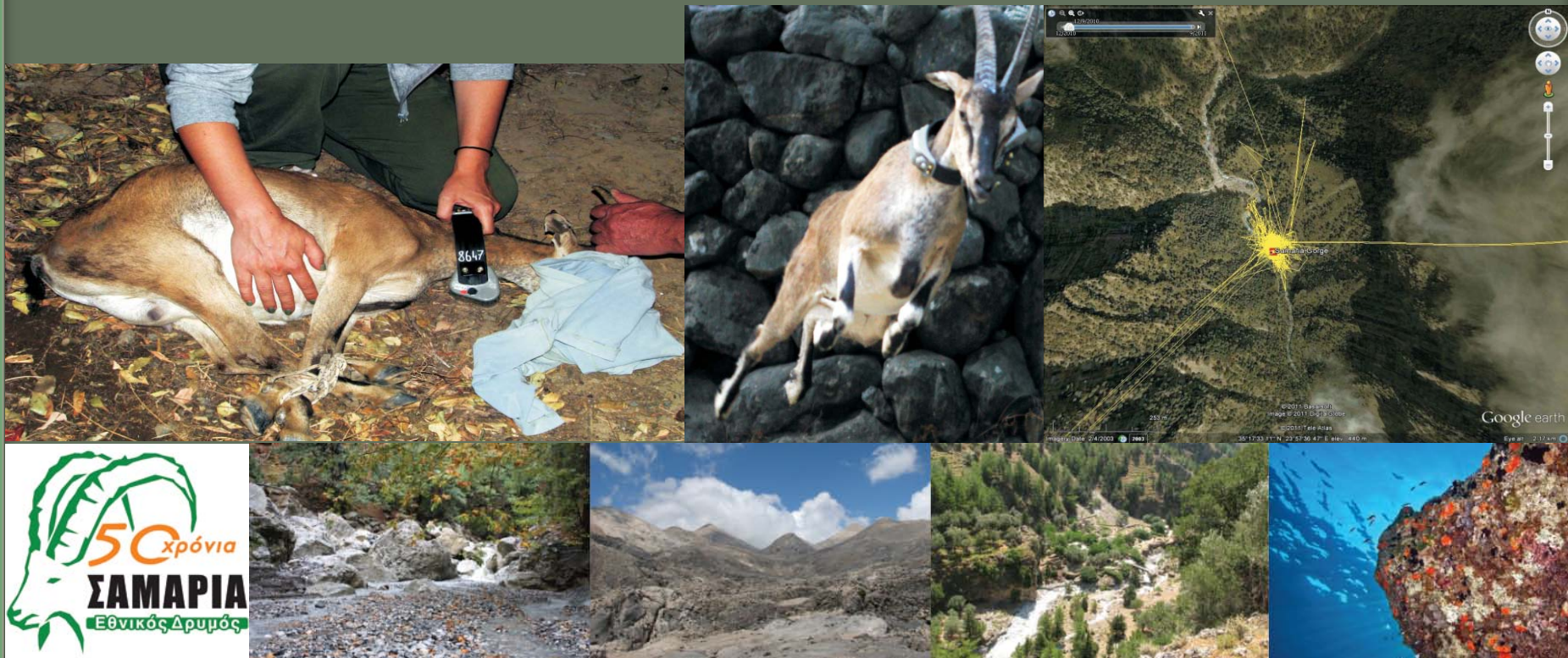
Lepus europaeus

Παρακολούθηση Ειδών & Οικοτόπων - Αυτεπιστασία

Μελέτη της οικολογίας του κρητικού αιγάγρου με χρήση κολάρων εξοπλισμένων με δορυφορικούς δέκτες

Συνεργασία με το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης & του ITC - Faculty of Geo-Information Science & Earth Observation του University of Twente

Παρασκευή 5/10/2012

Παρακολούθηση Ειδών & Οικοτόπων - Αυτεπιστάσια

«Καταγραφή και παρακολούθηση λιβαδιών ποσειδωνίας (οικότοπος 1120*) και υφάλων (οικότοπος 1170)»

- Χρονική διάρκεια: έως τέλος 2015
- Προϋπολογισμός: 16.700 €
- Στάδιο εξέλιξης: Υλοποίηση

Παρακολούθηση Ειδών & Οικοτόπων - Αυτεπιστάσια

«Καταγραφή και παρακολούθηση μεσογειακής φώκιας και οικοτόπου 8330: Θαλάσσια Σπήλαια εξ ολοκλήρου ή κατά το ήμισυ κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας»

- Χρονική διάρκεια: έως τέλος 2015
- Αρχικός προϋπολογισμός: 38.000 €
- Στάδιο εξέλιξης: έλεγχος δικαιολογητικών κατακύρωσης

Monachus monachus

Φωτογρ.: www.mom.gr

© MOM/Π. Δεδουρίνης

Παρακολούθηση Ειδών & Οικοτόπων

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Χαρτογραφική αποτύπωση κατανομής & εύρους εξάπλωσης
- Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης
- Καθορισμός FRV & στόχων διατήρησης
- Αξιολόγηση & αναθεώρηση των καταλόγων βιοποικιλότητας του ΕΔ Σαμαριάς
- Ενίσχυση τοπικών & εθνικών πολιτικών για την προστασία της φύσης

Παρακολούθηση Ειδών & Οικοτόπων

Μελλοντικοί στόχοι

- Άμεση πρόσληψη επιπλέον εξειδικευμένου στη διαχείριση οικοσυστημάτων ΠΕ προσωπικού, με στόχο την εξασφάλιση της δυνατότητας αυτοδύναμης υλοποίησης της διαρκούς παρακολούθησης από τον ΦΔ μετά το 2015.
- Εξασφάλιση πόρων για τη συνέχιση του προγρ/τος καταγραφής & παρακολούθησης μετά το πέρας του 2015.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας & της Ε.Ε.